

I СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Інтелектуальна власність
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій Кафедра прикладної гідроаеромеханіки
Розробник(и)	Панченко Віталій Олександрович
Рівень вищої освіти	другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів впродовж 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 16 годин становить контактна робота з викладачем (8 годин лекцій, 8 годин практичних занять), 134 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна є обов'язковою
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою викладання дисципліни є формування у студентів знань з основ інтелектуальної власності, а саме створення, правової охорони, комерціалізації та захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Введення в інтелектуальну власність Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Система інтелектуальної власності. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності. Економіка інтелектуальної власності. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності.	

Тема 2. Авторське право та суміжні права

Поняття, основні задачі та функції, принципи та джерела авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Розпорядження авторськими правами. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм та відеограм, організацій мовлення. Управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав. Правові основи захисту авторського права та суміжних прав.

Тема 3. Право промислової власності

Поняття, предмет та принципи права промислової власності. Система джерел права промислової власності. Охорона прав інтелектуальної власності на результати інтелектуальної діяльності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки). Охорона прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти промислової власності. Охорона прав інтелектуальної власності на комерційні позначення.

Тема 4. Економіка інтелектуальної власності

Поняття ринку, вартості, ціни об'єктів інтелектуальної власності. Підхід до оцінки та методи оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності. Порядок оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності та оформлення звіту про оцінку. Інтелектуальний капітал, його економічна природа, класифікація видів та властивості механізму його функціонування. Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку. Операції з нематеріальними активами в системі бухгалтерського обліку. Знос нематеріальних активів. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності та його державне регулювання.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	Приймати обґрунтовані рішення.
РН2.	Генерувати нові ідеї (креативність).
РН3.	Критично осмислювати проблеми у навчанні, професійній і дослідницькій діяльності на рівні новітніх досягнень інженерних наук та на межі предметних галузей.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПР01	Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру
ПР13	Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та практичні заняття

(ПЗ):

Тема 1. Введення в інтелектуальну власність

Л 1. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Система інтелектуальної власності. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності. Економіка інтелектуальної власності. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності.

ПЗ 1. Система захисту інтелектуальної власності:

Вирішення практичних завдань щодо визначення належності об'єкта до відповідної групи об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права

Л 2. Поняття, основні задачі та функції, принципи та джерела авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Розпорядження авторськими правами. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм та відеограм, організацій мовлення. Управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав. Правові основи захисту авторського права та суміжних прав.

ПЗ 2. Управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав:

Вирішення практичних завдань щодо визначення умов авторського договору.

Тема 3. Право промислової власності

Л 3. Поняття, предмет та принципи права промислової власності. Система джерел права промислової власності. Охорона прав інтелектуальної власності на результати інтелектуальної діяльності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки). Охорона прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти промислової власності. Охорона прав інтелектуальної власності на комерційні позначення.

ПЗ 3. Об'єкти патентного права:

Вирішення практичних завдань щодо складання заявки на отримання охоронного документу на об'єкт патентного права.

Тема 4. Економіка інтелектуальної власності

Л 4. Поняття ринку, вартості, ціни об'єктів інтелектуальної власності. Підхід до оцінки та методи оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності. Порядок оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності та оформлення звіту про оцінку. Інтелектуальний капітал, його економічна природа, класифікація видів та властивості механізму його функціонування. Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку. Операції з нематеріальними активами в системі бухгалтерського обліку. Знос нематеріальних активів. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності та його державне регулювання.

ПЗ 4. Оцінка прав на об'єкти інтелектуальної власності:

Вирішення практичних завдань щодо застосування різних методів оцінки вартості об'єктів права інтелектуальної власності.

7.2 Види навчальної діяльності

На аудиторних заняттях:

НД 1. Лекції-дискусії

НД 2. Презентація результатів проведеного патентного дослідження

Самостійно:

НД 3. Підготовка до лекції
НД 4. Підготовка презентації
НД 5. Виконання КР

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:
МН1. інтерактивні лекції;
МН2. розв'язання винахідницьких завдань;
МН3. пошукові методи.

Лекції надають студентам матеріали з основ інтелектуальної власності, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 1 та РН 2). Практико-орієнтоване навчання передбачає визначення студентами того, чи буде запропонована нова конструкторська розробка патентоспроможною та має вона патентну чистоту відносно певних країн (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів здійснюється за такою шкалою:

Сума балів (R)	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	B	4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками
74-81	C		В загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64-73	D	3 (задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-63	E		Виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	FX	2(незадовільно)	Можливе повторне складання
0-34	F		Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни

Примітка. Загальна кількість балів отриманих студентом за період навчання округлюється до цілого числа за загальноприйнятими математичними правилами, наприклад, студент отримав 59,5 балів $\approx$ 60 балів – оцінка за шкалою ECTS – E, за національною шкалою – Задовільно.

Студент, який протягом навчального періоду виконав всі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну, яка відповідає позитивній оцінці, кількість рейтингових балів не менше 60, отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Складання заходу підсумкового семестрового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється.

Студент, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний скласти захід підсумкового семестрового контролю, яке здійснюється після завершення останнього модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена, за додатковою відомістю семестрової атестації (першою незадовільною оцінкою вважається та, що отримана за наслідками модульних атестацій, яка виставляється в основну відомість семестрової атестації). Студент має право на два складання ПСК: викладачу та комісії. У разі незадовільного складання підсумкового семестрового контролю комісії студент отримує оцінку «незадовільно» («F» за шкалою ECTS) і відраховується з університету.

При успішному складанні заходу підсумкового семестрового контролю використовується оцінка «задовільно», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів («E» за шкалою ECTS) із визначенням рейтингового балу 60.

Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав менше 35 рейтингових балів, не допускається до підсумкового семестрового контролю, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладачів в процесі виконання практичних завдань, самооцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (M1), перевірки письмових робіт (M2). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Форма підсумкового контролю – д/залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

Оцінка студента формується наступним чином:

1. Складання тестових контролів на практичних заняттях: 4 пр.× 10 бал/пр. = 40 балів.
2. Підготовка звіту з індивідуальних завдань (КР) - рейтингові бали за виконання 30 балів.

КР студент виконує протягом модульного циклу. При оцінюванні КР після завершення модульного циклу залікова кількість балів кожний наступний тиждень зменшується на 10 %.

3. Засвоєння теоретичного матеріалу та комплексна перевірка практичних навичок (підсумковий модульний контроль):
кількість рейтингових балів – 30 балів.

Підсумкова кількість балів (максимальна) – 100 балів.

В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно:

1. Складання тестових контролів: 4×10 бал/пр. = 40 балів.
2. Підготовка звіту з індивідуальних завдань (КР) - рейтингові бали за виконання 30 балів.
3. Засвоєння теоретичного матеріалу та комплексна перевірка практичних навичок (підсумковий модульний контроль):
кількість рейтингових балів – 30 балів.
Підсумкова кількість балів (максимальна) – 100 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

31. Мультимедіа

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1 Базилевич, В. Д. Інтелектуальна власність [Текст] : підручник / В. Д. Базилевич. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2014. – 671 с.

2 Романадзе, Л. Д. Інтелектуальна власність [Текст] : підручник / Л. Д. Романадзе, П. М. Цибульов, О. О. Кулініч. – Херсон : ОЛ-ДІ-ПЛЮС, 2016. – 424 с. – ISBN 978-966-289-085-3

3 Ходаківський, Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [Текст] : навч. посіб. / Є. І. Ходаківський, В. П. Яковчук, І. Л. Литвинчук. – К. : ЦУЛ, 2014. – 276 с. – ISBN 978-617-673-296-9

4 Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу [Текст] : підручник / О. Б. Вовк, В. В. Пасічник, Н. Б. Шаховська, В. С. Якушев ; за ред. В.В. Пасічника. – Львів : Новий Світ-2000, 2019. – 317 с. + Гриф МОН. – (Комп'ютеринг). – ISBN 978-966-418-232-1